

**STERKE
CLB'S
ALS
HEFBOOM
VOOR
STERK
ONDERWIJS**

DE SCHOOLOMGEVING ALS KRACHTIGE LEER- EN LEEFOMGEVING

Optimale leer- en ontwikkelkansen voor iedere leerling, dat is het gezamenlijk streefdoel van alle CLB's. Slagen in deze missie kan door leerlingen een krachtige leer- en ontwikkelomgeving aan te bieden, zowel op school als in het gezin. Leerlingen brengen veel tijd door op school, het is de plek waar ze jarenlang opgroeien tot jongvolwassenen. De schoolomgeving heeft dus een belangrijke maatschappelijke functie en een grote verantwoordelijkheid. Een krachtige schoolomgeving garanderen is enkel mogelijk door een intensieve samenwerking tussen het schoolteam en andere onderwijsactoren. In een sterke schoolomgeving is er voldoende ruimte voor kwaliteitsvol onderwijs én kwaliteitsvol zorgbeleid. Dit zorgbeleid zet in op leerlingenbegeleiding.

DE MAATSCHAPPELIJKE VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE SCHOOL IS ENORM GROOT

Het schoolteam moet het vertrouwen krijgen om van de school een krachtige en veilige leeromgeving te maken. De school is dan een vertrouwde omgeving voor de leerling waar leren en ontwikkelen centraal staan. Ze is een veilige omgeving vol vertrouwde gezichten, maar ook een omgeving waar de focus ligt op preventie en laagdrempelige eerstelijns hulpverlening.

CLB'S VERSTERKEN SCHOLEN

Onderwijs staat onder druk. Er zijn zorgen over de dalende onderwijskwaliteit, het lerarentekort, het omgaan met superdiversiteit en andere maatschappelijke evoluties die doorsijpelen tot op de klasvloer.

CLB's stellen vast dat steeds meer leerlingen in de knoop liggen met zichzelf. Het mentaal welbevinden van veel kinderen en jongeren is niet goed. Dit verhindert het leren en het klasgebeuren vandaag. Het zorgt ook voor een toename van psychische problemen op latere leeftijd.

Onderwijs wil een kernopdrachtendebat voeren om de schoolcontext opnieuw leefbaar te maken voor de leerkracht en om het leren bij de leerling opnieuw centraal te stellen. **Willen we leerlingen, leerkrachten en het leren zelf opnieuw centraal plaatsen in ons onderwijs?** Dan is het van belang om scholen te omringen met onderwijsprofessionals die de kernopdrachten van onderwijs ondersteunen.

**CLB-MEDEWERKERS ZIJN DÉ PROFESSIONALS
DIE DE KERNOPDRACHTEN VAN SCHOLEN MEE
HELPEN REALISEREN**

CLB-medewerkers zijn deze professionals. CLB'ers kennen het onderwijs- én het hulpverleningslandschap. Enkel zij zijn in staat om onderwijs en hulpverlening met elkaar te verbinden. CLB-medewerkers geloven dat een goede onderwijsloopbaan een stevige garantie biedt op toekomstig welbevinden. Zij weten dat stevige partnerschappen tussen scholen, pedagogische begeleidingsdiensten, leersteuncentra en CLB's het fundament zijn van een krachtige leeromgeving.

CLB'ers moeten dicht bij de leerlingen, hun ouders en de leerkrachten staan om deze belangrijke taak in het onderwijs en in de samenleving te kunnen vervullen. Hiervoor moeten de CLB-medewerkers nog beter het klasgebeuren kennen.

Door te weten wat er zich in de klassen afspeelt, kunnen ze hun adviezen vertalen naar concrete tips voor de leerkrachten over wat echt werkt in de klas. CLB'ers hebben tijd nodig om zich dat eigen te maken. Deze tijd is de laatste jaren te veel gegaan naar zwaardere trajecten waar Welzijn geen tijd voor had.

UNIEKE POSITIE VAN CLB

Het CLB is een hulpverlenende eerstelijnsorganisatie die binnen de onderwijscontext werkt. CLB's beschikken dus over de expertise en de sensitiviteit om de preventieve opdracht te vertalen op maat van de onderwijscontext. CLB's hebben de unieke positie om vroege signalen van bijvoorbeeld verontrustende thuissituaties en kindermishandeling te detecteren en aan te pakken. Deze preventieve aanpak voorkomt mogelijke escalaties en de multidisciplinaire werking garandeert een brede kijk.

CLB's volgen de gezondheid en de ontwikkeling van leerlingen consequent op. Ze zorgen voor 5 systematische contactmomenten gedurende de schoolloopbaan en voor vaccinaties. Via een groepsaanbod zet het CLB in op het versterken van algemene gezondheidsvaardigheden bij alle leerlingen, zoals het thema veerkracht. Hulpverlening wordt op deze manier genormaliseerd. Waar nodig biedt het CLB kortdurende begeleidingen of start het een diagnostisch traject op.

CLB's gaan samen met de leerling, de ouders en de school op zoek naar een extern hulpaanbod op maat als de preventieve- en de eerstelijns hulpverlening onvoldoende zijn. Het is hierbij cruciaal dat er voldoende capaciteit is om deze externe hulpverlening tijdig op te starten. Zo streven we maximaal naar optimale leer- en ontwikkelkansen van de leerling. Zo beperken we ook de risico's op schooluitval en ongekwalificeerde uitstroom. We respecteren hierbij de draagkracht van de school. Het is daarbij essentieel dat er voor iedere jongere met een hulpvraag ook effectieve hulpverlening voorhanden is.

Onderwijs en Welzijn hebben elkaar nodig. Het jeugdhulplandschap kan vandaag geen antwoord bieden op de vele vragen tot hulpverlening. Hulpverleningsorganisaties hebben lange wachtlijsten. Zo wordt het recht op onderwijs, jeugdhulpverlening en de fundamentele mensenrechten van heel wat kinderen, jongeren en gezinnen geschonden. **Het is kwart over 12, een grondige hertekening van het jeugdhulplandschap is noodzakelijk.**

Onze **3** speerpunten voor een sterke leerlingenbegeleiding:

Erken en versterk het CLB als dé duurzame partner voor leerlingenbegeleiding in onderwijs

Vertrouw en erken de professionaliteit van de CLB's en CLB-medewerkers

Wanneer het leerlingenaantal stijgt, dient de omkadering mee te stijgen

Speerpunten voor een sterke leerlingenbegeleiding

Met dit memorandum bevestigt de CLB-sector het sterke partnerschap dat de CLB's de voorbije jaren opbouwden binnen Onderwijs. Eensgezind trekken de CLB's de kaart van een laagdrempelig, schoolnabij en betrokken CLB dat mee de schouders zet onder de uitbouw van sterk onderwijs. Zo bouwen we verder aan Centra voor leerlingenbegeleiding waar de leerling, de ouders én het schoolteam op kunnen rekenen.

Om dit mogelijk te maken schuift de CLB-sector 3 speerpunten naar voren.

1/ Erken en versterk het CLB als dé duurzame partner voor leerlingenbegeleiding in onderwijs

School en CLB zijn gelijkwaardige partners in leerlingenbegeleiding en de leerling staat centraal. Het CLB heeft een **unieke positie**.

- Erken en versterk de leerling-, klas- en schoolnabije werking van het CLB binnen de vier begeleidingsdomeinen: preventieve gezondheidszorg, onderwijsloopbaan, psychosociaal functioneren en leren en studeren.
- Erken en versterk het CLB als aanspreekpunt voor leerlingen, ouders en school.
- Erken en versterk de brugfunctie die het CLB vervult tussen onderwijs en welzijn.
- Erken en versterk het imago van het CLB als objectieve, onafhankelijke en neutrale partner.
- Erken en versterk het CLB als ankerpunt en vertrouwensfiguur voor de leerling doorheen de volledige schoolloopbaan.

Speerpunten voor een sterke leerlingenbegeleiding

2/ Vertrouw en erken de professionaliteit van de CLB's en CLB-medewerkers

CLB's werken samen met organisaties die hulpverlening bieden. Om onze unieke positie te vrijwaren, dient de **samenwerking en de afstemming met de andere organisaties vlot te verlopen**. Volgende **randvoorwaarden** zijn hierbij noodzakelijk:

- Zorg voor een eenvoudige toegang tot gespecialiseerde hulp: vertrouw op de professionaliteit van de CLB-medewerker en laat verantwoording en complexe aanmeldingsprocedures achterwege.
- Zorg ervoor dat de ondersteuning die de leerling nodig heeft, effectief beschikbaar en toegankelijk is op het moment dat de leerling die nodig heeft.
- Zorg voor transparantie en afstemming tussen diensten zodat men complementair kan werken.
- Zorg dat de verschillende schakels mooi op elkaar aansluiten om versnippering en dubbel werk te vermijden.

3/ Wanneer het leerlingenaantal stijgt, dient de omkadering mee te stijgen

Vandaag kennen we de '**gesloten enveloppe financiering**'. Om de uitvoering van onze opdrachten te verzekeren, vraagt de CLB-sector om dit **te doorbreken** en om minstens een stijging van de CLB-omkadering te voorzien bij een stijgend leerlingenaantal.

DEZE SPEERPUNTEN ZIJN HET RESULTAAT VAN EEN NETOVERSTIJGEND PARTICIPATIEF TRAJECT MET CLB-MEDEWERKERS EN CLB-DIRECTEURS BESTAANDE UIT FOCUSGROEPEN EN EEN OPEN DIGITALE BEVRAGING. ALLE RESPONDENTEN ONDERSCHRIJVEN UNANIEM DE SPEERPUNTEN UIT DIT MEMORANDUM. ZIJ WEERSPIEGELEN DAN OOK DE STEM VAN DE CLB-MEDEWERKER IN HET VELD.

MEER INFO? EEN GESPREK?

Stefan Grielens

Directeur Vrij CLB Netwerk
0495 40 09 85
stefan.grielens@vrijclbnetwerk.be

Lotte Meulewaeter

Directeur GO! CLB Ondersteuningscel
0497 88 64 51
lotte.meulewaeter@g-o.be

Karen Dobbelaere

Stafmedewerker beleid OVSG
0474 88 63 99
karen.dobbelaere@ovsg.be

Marjolein Petit

Pedagogisch begeleider / Belangenbehartiging
Provinciale CLB
0497 16 08 44
marjolein.petit@pov.be

EEN INITIATIEF VAN DE INTERNETTENSAMENWERKINGSCEL
(ISC)

✉ isc@clbonline.be

